

XI.

A zsidó **PHILÓN** származását tekintve alexandriai, papi nemzetségből született; azért soroljuk őt is az egyházi írók közé, mivel ő írt először a Márk evangélista által alapított alexandriai egyházzal. Elismerően beszél a mieinkről, és velük kapcsolatban megemlíti azt is, hogy nemcsak itt, hanem más provinciákban éppúgy megtalálhatók, lakóhelyükről pedig olyanképpen ír, mintha egy szerzetestelepet ábrázolna. A Krisztusban hívők egyháza könyvében olyannak tűnik, mint amelyet manapság a szerzetesek követnek és óhajtanak, hogy senkinek se legyen magántulajdona, gazdag ne legyen közöttük, de szegény se, családi vagyonukat osszák szét a szűkséget szenvedők között, imádkozással és zsoltározással töltsék napjaikat, valamint tudományokban és önmegtartóztatásban, ahogyan azt Lukács is elbeszéli az első jeruzsálemi hívek életéről.

Beszélik róla, hogy Caligula császár idejében Rómában is megfordult, ahová mint nemzetének követét küldötték. Amikor pedig nem sokkal ezután másodszor is eljött, de ekkor már Claudiushoz, a fővárosban beszélt Péter apostollal, vele barátságot kötött, ugyanúgy Péter tanítványával Márkkal is, akinek Alexandriában levő követőit dicséreteivel halmozta el. Megszámlálhatatlan sok jó könyvet írt Mózes öt könyvéről: a (bábeli) nyelvzavarról egyet, a természetéről és a találmányokról egy könyvet, azon dolgokról, amelyeket érzékelésünk által kívánunk vagy elutasítunk egy könyvet, a nevelésről egy könyvet, az isteni dolgok örököséről egy könyvet, az egyenlő és ellentétes dolgok szétválasztásáról egy könyvet, a három erényről egy könyvet, arról, hogy miért változnak meg bizonyos elnevezések az egyes iratokban egy könyvet, két könyvet a szövetségekről, a bölcsék életmódjáról egy könyvet, a gigászokról egy könyvet, öt könyvet arról, hogy az álmokat Isten küldi, a Kivonulás könyvében felmerülő kérdésekről és ezeknek megoldásáról öt könyvet, négy könyvet a sátorról és a tízparancsolatról, mindezeket túl írt még az áldozatról, az áldásokról és az átkokról, a gondviselésről, a zsidó népről, életmódról, Nagy Sándorról, arról, hogy az állatok létének is van értelme, és hogy minden ostoba ember rabszolga, a mi életformánkról, – de erről már a fentiekben megemlékeztünk –, vagyis az apostoli férfiakról, ennek a könyvének címe: „Az imádkozó emberek szemlélődő élete”, mindazok ugyanis, akik a mennyei dolgokról elmélkednek, mindenképpen Istent imádják; – másoktól hallottam, írt még két könyvet a földművelésről, két könyvet a mámorról, és tehetségének sok más emléke is ránk maradt, amelyek eddig még nem kerültek kezünkbe. A görögöknél az a mondás járja róla: „Vagy Platón philonizál vagy Philón platonizál”, eszerint vagy Platón követte Philónt, vagy Philón Platónt, mivel olyan nagy közöttük a hasonlóság mind a gondolkodás mind a beszédstílus szempontjából.